

[Jensen (Horsebæk).]

eningernes Side, og jeg vil understrege, at der allerede i 1908 paa De samvirkende fynske Husmandsforeningers Sendemandsmøde blev stillet Krav om, at dette Spørgsmaal skulde løses, og der blev gjort opmærksom paa, at det kunde løses ved Gennemførelse af Ekspropriationskravet. Dette Krav, som da blev stillet fra de fynske Husmænds Side, blev de følgende Aar stærkt understreget af Husmandsorganisationer Landet over, og man tør derfor i Dag trøstigt sige, at dette Lovforslag opfylder et længe næret Ønske inden for Husmandskredse i Danmark. Der vil landbrugsmæssigt og driftsmæssigt ikke kunne rejses Indvendinger mod Lovforslaget; derimod kan der maaske rejses Tvivl om, hvorvidt Lovforslaget, som det foreligger, er i Stand til helt at løse Spørgsmaalet. Jeg tænker her særlig paa Bestemmelsen om, at der for Ekspropriation er sat en Grænse paa 50 000 Kr.s og i visse Tilfælde 40 000 Kr.s Grundværdi. Denne Grænse burde maaske nedsættes noget, men herom kan der jo forhandles i det Udvalg, som jeg formoder vil blive nedsat til Behandling af Lovforslaget.

Jeg kunde have ønsket, at Ekspropriationsbestemmelserne var blevet gennemført straks, men jeg har ingen principielle Indvendinger at gøre med Hensyn til den Bestemmelse i Lovforslaget, hvori der er foreslaaet en Prøvetid til 1. Oktober 1939. Jeg er særdeles tilfreds med Bestemmelsen om, at Statslaan kan anbringes efter Ejendommens Panteværdi med et Tillæg af 10 pCt., men maa dog pege paa, at der her bør udvises en vis Forsigtighed, saaledes at Husmanden ikke paa Forhaand bliver tynget af en alt for stor Gæld. Jeg finder det rigtigt, at Loven administreres af Husmandskommissionen i de forskellige Amtsrads-kredse i Forbindelse med Statens Jordlovsudvalg; det er saaledes praktiske og kyndige Folk, der faar med det at gøre, som til enhver Tid vil træffe en rimelig og en rigtig Afgørelse i de foreliggende Sager. Fremgangsmaaden med Hensyn til Ekspropriation og Erstatningsberegninger kan næppe udformes bedre end anført i Lovforslaget.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til en velvillig og hurtig Behandling i det høje Ting.

Sønderup: Jeg vil gerne til at begynde med fremhæve, at der inden for det overvejende Flertal af Befolkningen er Enighed

om de Motiver, der ligger til Grund for Udstykning med det Formaal at lette Adgangen til Danmarks Jord, og der er sikkert ogsaa Enighed om, at Fremtidsudsigterne for at komme i Besiddelse af en Landbrugsbedrift i mangfoldige Tilfælde er af afgørende Betydning for, om vi kan fastholde de dygtigste af vore Medhjælpere ved Landbruget. Det er forstaaeligt og naturligt, at det er saadan; vi kan nemlig ikke forlange, at vore unge Medhjælpere med fuld Interesse og Forstaaelse skal varetage deres Gerning og gaa op i den, saafremt de ikke kan øjne rimelige og taalelige Fremtidsudsigter. Ud fra denne Betragtning har vort Parti kunnet medvirke i Jordlovgivningen paa de Omraader, hvor der tilsigtedes en sund og fornuftig Udstykning og at gøre det lettere for dem med de smaa Midler at komme i Besiddelse af eget Hjem. Det er store Millionbeløb, Staten i Aarenes Løb har stillet til Raadighed til det Formaal, men det er min Opfattelse, at disse Beløb er givet godt ud.

Det foreliggende Lovforslag om Tillægsjord til mindre Landbrug er jo i Grunden baade en Udstykningslov og en Sammenlægningslov, idet det efter nærmere Regler tillader Sammenlægning af mindre Brug. Den højtærede Landbrugsminister antydede meget rigtigt ved Lovforslagets Fremsættelse, at Spørgsmaalet ikke var nyt, det havde været drøftet tidligere. Vi fra vor Side erkender, at der for nogle af de saakaldte indeklemte Husmænd kan være Problemer, som det er nødvendigt at tage op til Drøftelse, og det, hvorom Strid i denne Forbindelse kan opstaa, er ikke det Maal, der tilsigtes naaet, nemlig at give Husmandsbrugene en mere hensigtsmæssig Størrelse — nej, det, hvorom Striden kan opstaa og vil opstaa, det er Spørgsmaalet om, hvorvidt de Veje og de Midler, som Regeringen foreslaar for at naa dette Maal, er de rigtige. Efter vor Opfattelse er de det kun delvis. Det har altid været min Opfattelse, at Husmandsbrugene tit og ofte er oprettet for smaa og især vil vise sig at være for smaa, saafremt de Selvforsyningsteorier skal praktiseres, som til Tider er blevet anvist Landbruget, især fra visse københavnske Kredse. Naar Brugene er blevet saa smaa, som Tilfældet ofte er, ja, saa kan man vel egentlig uden at gaa nogen for nær sige, at de ledende Mænd inden for Husmandsbevægelsen selv har nogen Skyld i dette Forhold. Jeg forstaaer imidlertid meget vel, at man som Forsvar for de helt smaa Brug med nogen Ret har kunnet hævde, at de var lettere og billigere at komme i Besiddelse af.